

Sygn. akt V Ca 326/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 maja 2013 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie V Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - **SSO Ada Sędrowska**

Sędziowie **SO Ewa Cylc (spr.)**

SO Maria Dudziuk

Protokolant **sekr. sądowy Marcin Ponikowski**

po rozpoznaniu w dniu **27 maja 2013 r.** w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa P. Ł.

przeciwko Skarbowi Państwa - Prezesowi Sądu Rejonowego dla Warszawy - Woli w Warszawie

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Woli w Warszawie

z dnia 27 kwietnia 2012 r., sygn. akt II C 647/11

1. oddała apelację;

2. zasądza od P. Ł. na rzecz Skarbu Państwa- Prezesa Sądu Rejonowego dla Warszawy – Woli w Warszawie kwotę 1.200 (tysiąc dwieście) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w instancji odwoławczej.

Sygn. akt V Ca 326/13

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 17.11.2010 r. P. Ł. wystąpił przeciwko Skarbowi Państwa - Sądowi Rejonowemu dla Warszawy – Woli w Warszawie o zasądzenie kwoty 21.481,33 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem odszkodowania oraz o zasądzenie na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód podniósł, iż Sąd Rejonowy dla Warszawy Woli w Warszawie IV Wydział Karny w sprawie IVK 973/08 naruszył prawo powoda do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, w wyniku czego przedmiotowa sprawa została rozpoznana dopiero 30.09.2010 r. Powód wskazał, iż kwestia przewlekłości w przedmiotowym postępowaniu została stwierdzona przez Sąd Okręgowy w Warszawie IX Wydział Karny Odwoławczy postanowieniem z dnia 01.07.2010 r., którym przyznano na rzecz powoda kwotę 2.000,00 zł tytułem odszkodowania za nieuzasadnioną zwłokę.

Powód przedstawił, iż przewlekłość postępowania uniemożliwiła przesłanie do Urzędu (...) Delegatury Biura Administracji i Spraw Obywatelskich w Dzielnicy (...) informacji o prawomocnym wyroku w okresie czasu krótszym

niż 2 lata od dnia zatrzymania prawa jazdy, tj. przed dniem 16 sierpnia 2010r. P. Ł. podnosi, iż przewlekłość postępowania uniemożliwiła mu podjęcie czynności zmierzających do uzyskania prawa jazdy przez okres 74 dni, a mianowicie od 16.08.2010 r. do dnia 29.10.2010 r. Dnia 01.09.2010 r. powód podjął działalność gospodarczą, do której wykonywania niezbędnym było posiadania uprawnień do prowadzenia pojazdów. W związku z brakiem takich uprawnień powód zmuszony był do korzystania z usług transportowych, za które zapłacił kwotę 4.020,00 zł.

Na sumę dochodzonego roszczenia składa się kwota 3.481,33 zł stanowiąca różnicę wartości poniesionych nakładów w stosunku do tych, które poniósłby powód, gdyby mógł prowadzić transport osobiście, nie korzystając z usług przedsiębiorcy transportowego. Drugim elementem dochodzonej kwoty jest 18.000,00 zł jako odszkodowanie za uniemożliwienie powodowi odwołania się od wyroku Sądu Rejonowego.

Ostatecznie powód wniósł o zasądzenie dodatkowo kwoty 1.000,00 zł podnosząc, iż dnia 03.03.2011 r. w czasie kontroli drogowej Policja zatrzymała prawo jazdy powoda, ponieważ figurował on wciąż jako osoba nie posiadająca uprawnień do prowadzenia pojazdów. Powód podnosi, iż zgodnie z informacją uzyskaną z Komendy Rejonowej Policji (...) błędny wpis do ewidencji jest wynikiem nieprawidłowego działania Sądu Rejonowego dla Warszawy- Woli w Warszawie. W związku z czym wartość przedmiotu sporu wzrosła do kwoty 22.481,33 zł.

Strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

Wyrokiem z dnia 27 kwietnia 2012 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy – Woli w Warszawie oddalił powództwo i orzekł o kosztach postępowania.

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło w oparciu o następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

Dnia 16.08.2008 r. powód P. Ł. kierujący pojazdem marki F. (...) nr rej. (...) został zatrzymany do kontroli. Badanie z użyciem urządzenia kontrolno pomiarowego do ilościowego oznaczenia alkoholu w wydychanym powietrzu wykazało wynik 0,86 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu. Drugi pomiar wykazał 0,87 mg/1 alkoholu. W związku z powyższym na podstawie art. 44 § 5 k.p.o.w. w zw. z art. 228 k.p.k. zatrzymano pojazd marki F. (...) nr rej. (...). Postanowienie w przedmiocie zatrzymania prawa jazdy P. Ł. wydane zostało dnia 19.08.2008 r. przez K. S. - Prokuratora Prokuratury Rejonowej (...) w W..

Dnia 25.09.2008 r. akt oskarżenia przeciwko P. Ł. wpłynął do Sądu Rejonowego dla Warszawy- Woli w Warszawie III Wydział Karny. Dnia 1 lipca 2010 r. Sąd Okręgowy w Warszawie IX Wydział Karny Odwoławczy stwierdził przewlekłość w przedmiotowej sprawie i przyznał powodowi tytułem odszkodowania kwotę 2.000,00 zł. Po powrocie akt sprawy do Sądu I instancji termin rozprawy został wyznaczony dnia 15.07.2010 r. na dzień 30.09.2010 r. Powód P. Ł. otrzymał wezwanie dnia 28.07.2010 r. Wyrok w sprawie został wydany na pierwszym terminie rozprawy i stał się prawomocny w dniu 8 października 2010 r., na mocy którego Sąd orzekł wobec P. Ł. zakaz prowadzenia pojazdów przez okres 24 miesięcy.

Dnia 01.09.2010 r. powód podjął działalność gospodarczą. W związku z brakiem posiadania uprawnień do prowadzenia pojazdów powód korzystał z usług transportowych przez okres 61 dni, tj. od dnia rozpoczęcia działalności gospodarczej do dnia 30.10.2010 r.

O orzeczonym środku karnym w postaci zakazu prowadzenia pojazdów Sąd poinformował Wydział Komunikacji Urzędu Dzielnicy (...) dnia 19.10.2010 r. Natomiast dnia 02.11.2010 r. Prezydent(...) wystosował do P. Ł. informację o wykonaniu orzeczonego względem niego środka karnego.

Dnia 03.03.2011 r. powód kierując swoim samochodem ul. (...) został zatrzymany, celem kontroli dokumentów przez patrol Policji. Z uwagi na fakt, iż według Policji wciąż figurował w ewidencji kierowców naruszających zasady ruchu drogowego posiadając zakaz prowadzenia pojazdów, Policja zatrzymała mu ponownie prawo jazdy.

Tego samego dnia powód zwrócił się do Komendy Rejonowej Policji (...) o zwrot prawa jazdy. W odpowiedzi powód uzyskał informację, iż Wydział (...) KRP (...) wyjaśnił kwestię omyłkowego wpisu do ewidencji kierowców naruszających zasady ruchu drogowego. P. Ł. otrzymał zaświadczenie o tym, iż nie figuruje obecnie w wyżej wymienionym rejestrze.

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego Sąd Rejonowy uznał, iż powództwo zastało oparte na art. 417 k.c., zgodnie z którym za szkodę wyrządzoną poprzez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa.

Sąd Rejonowy wskazał, iż zgodnie z ww. przepisem do wyrządzenia szkody musi dojść „przy wykonywaniu” władzy publicznej. Jeżeli szkoda wyniknie tylko przy okazji (sposobności) wykonywania władzy publicznej, to związek funkcjonalny z reguły nie będzie istniał.

Sąd I Instancji ustalił, iż powód wskazał wartość dochodzonego roszczenia, czyli kwotę 21.481,33 zł., jednakże brak było właściwego uzasadnienia wysokości tej kwoty oraz wysokości poniesionej przez powoda szkody. Powód podnosił, iż kwota 3.481,33zł stanowi wzrost kosztów działalności gospodarczej poniesionych przez powoda w wyniku konieczności korzystania z usług transportowych.

Sąd Rejonowy uznał, że powód podjął w dniu 01.09.2010 r. działalność gospodarczą, do której koniecznym było posiadanie uprawnień do prowadzenia pojazdów, na własne ryzyko, bowiem na dzień podjęcia działalności gospodarczej powód wciąż miał zatrzymane prawo jazdy.

P. Ł. otrzymał wezwanie na rozprawę dnia 28.07.2010 r. Rozprawa została wyznaczona na dzień 30.09.2010 r., zatem podejmując działalność gospodarczą powód nie mógł znać okresu czasu na jaki zakaz prowadzenia pojazdów miał być orzeczony. Sąd I instancji wskazał, iż zgodnie z art. 42 § 2 k.k. powód musiał liczyć się z orzeczeniem zakazu pojazdów, bowiem jego zastosowanie przez Sąd jest obligatoryjne w przypadku prowadzenia pojazdu w stanie nietrzeźwości. Art. 115 § 16 k.k. wskazuje, iż stan nietrzeźwości zachodzi, gdy zawartość alkoholu w 1dm³ wydychanego powietrza przekracza 0,25 mg. Zgodnie z wynikiem badania przeprowadzonego przez Policję przy użyciu urządzenia kontrolno-pomiarowego, zawartość alkoholu we krwi wynosiła 0,86 mg/1, 0,87 mg/1. Środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów zgodnie z art. 43 § 1 k.k. może być orzeczony na okres od 1 roku do lat 10. W związku z powyższym Sąd Rejonowy stwierdził, iż powód powinien się liczyć z faktem, iż korzystanie z usług transportowych będzie konieczne przez znacznie dłuższy okres czasu niż wskazane przez powoda 61 dni.

Powód dochodził pozwem również kwoty 18.000,00 zł tytułem odszkodowania za uniemożliwienie odwołania od środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów. Zdaniem Sądu Rejonowego faktycznie jednak powód taką możliwość posiadał. Wyrok w sprawie o sygn. akt. IV K 973/08 został wydany dnia 30.09.2010 r. Oskarżony P. Ł. został pouczone o sposobie i terminie wniesienia środka odwoławczego. Z przysługującego mu prawa nie skorzystał w związku z czym wydany wyrok uprawomocnił się dnia 8.10.2010 r. Ponadto powód nie wskazuje dokładnego sposobu oraz metody wyliczenia dochodzonej kwoty i jest ona jedynie oparta na jego uznaniu.

W ocenie Sądu Rejonowego argumentem przemawiającym za bezprzedmiotowością orzekania o odszkodowaniu za okres od dnia (...) do dnia (...) był fakt, iż za ten okres czasu powodowi przyznane zostało odszkodowanie w kwocie 2.000,00 zł w postanowieniu orzekającym przewlekłość postępowania. Sąd I instancji stwierdził, iż powód nie udowodnił zasadności roszczenia co do okresu od 16.08.2010 r. do dnia 30.10.2010 r., a tym samym czynności podejmowane przez Sąd w tym okresie uznał za przedsięwzięte w toku należytych oraz bez zbędnej zwłoki. Po uprawomocnieniu orzeczenia pozwany przystąpił niezwłocznie do wykonania orzeczenia poprzez przesłanie zawiadomień o zapadłym wyroku do Urzędu (...) z dnia 19.10.2010 r.

Sąd Rejonowy doszedł do wniosku, iż powód nie uczynił zadość art. 6 k.c. poprzez nie udowodnienie dochodzonego przez siebie roszczenia. Ponadto zgodnie z art. 361 § 1 k.c. odszkodowanie należne jest za normalne następstwa czynu.

W przedmiotowej sprawie powód nie wykazał relewantności między przewlekłością postępowania, a | roszczeniami wskazanymi w pozwie. Zarówno w zakresie damnum emergens oraz lucrum cessans szkoda nie została udowodniona.

Sąd I Instancji podkreślił, iż przesłankę bezprawności ujętą w art. 417 k.c. należy ujmować ściśle, jako zaprzeczenie zachowania uwzględniającego nakazy i zakazy wynikające z normy prawnej - z wyłączeniem norm moralnych, obyczajowych, zasad współżycia społecznego. Chodzi tu więc o niezgodność z konstytucyjnie rozumianymi źródłami prawa, czyli Konstytucją, ustawami, ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi, rozporządzeniami oraz prawem stanowionym przez Unię Europejską. W przedmiotowej sprawie pomimo tego, iż działanie strony pozwanej narusza ciężące na nim obowiązki to jednak brak prawidłowego wykazania ewentualnie poniesionej przez pozwanego szkody oraz istniejącego pomiędzy powyższymi związku przyczynowego.

Sąd Rejonowy odnosząc się do roszczenia powoda o zasądzeniu dodatkowo kwoty 1.000,00 tytułem zadośćuczynienia za doznana krzywdę z uwagi na fakt, iż wciąż figurował w ewidencji osób naruszających zasady ruchu drogowego, stwierdził, że nie spełnia wymogów niezbędnych do przyznania zadośćuczynienia. Sąd I Instancji zaznaczył, iż powód nie wykazał obligatoryjnie wymaganej krzywdy, której miałby doznać w wyniku zdarzenia z 03.03.2011 r. Ponadto brak było jakichkolwiek ujemnych skutków zdrowotnych dla powoda (art. 446 k.c.), a także powód nie wykazał w sposób dostateczny naruszenia dóbr osobistych (art. 448 k.c.) a dochodzona tytułem zadośćuczynienia kwota została w sposób dowolny określona przez powoda.

Apelację od powyższego wyroku złożył powód zaskarżając go w całości i zarzucając mu:

- pominięcie w rozpoznawaniu sprawy przedstawionych przez powoda dowodów,
- błędy w ustaleniach faktycznych oraz fakt, iż pozwany, orzekając we własnej sprawie, nierzetelnie ocenił fakty przedstawione w materiale dowodowym.

Wskazując na powyższe apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku lub jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna.

Sąd Rejonowy poczynił w analizowanej sprawie prawidłowe ustalenia faktyczne na podstawie przeprowadzonego postępowania dowodowego. Z poczynionych ustaleń wyciągnięte zostały prawidłowe wnioski prawne i poprawnie sąd pierwszej instancji zinterpretował treść oraz znaczenie zastosowanych przepisów. Także uzasadnienie zaskarżonego wyroku odpowiadało wymogom określonym w art. 328 k.p.c., co pozwoliło Sądowi Okręgowemu na merytoryczną kontrolę orzeczenia. Stąd, w niniejszej sprawie sąd drugiej instancji na podstawie art. 382 k.p.c. przyjął ustalenia faktyczne i wnioski prawne Sądu Rejonowego jako swoje własne. W tej sytuacji rozważeniu podlegały jedynie zarzuty zawarte w apelacji strony powodowej.

Żaden z postawionych w apelacji zarzutów nie zasługuje na uwzględnienie. Należy zgodzić się z Sądem Rejonowym, że powód nie wykazał zasadności powództwa. Nie można zgodzić się ze skarżącym, że kwestionowany wyrok narusza konstytucyjne prawo powoda do otrzymania wynagrodzenia należnego mu w związku z przewlekłością postępowania sądowego.

Sąd Rejonowy - w pełni trafnie w ocenie Sądu Okręgowego - przyjął, w odniesieniu do właściwej analizy ujawnionych okoliczności i materiałów niniejszej sprawy, że pozwanemu Skarbowi Państwa nie można przypisać odpowiedzialności odszkodowawczej wobec powoda, gdyż nie ma podstaw do przyjęcia, że miało miejsce niezgodne z prawem działanie władzy publicznej, a co więcej – że po stronie powoda zaistniała szkoda, której naprawienie polegałoby na zapłacie kwoty 22.481,33 zł.

Sąd Rejonowy przeprowadził w tym przedmiocie w pisemnym uzasadnieniu swego orzeczenia obszerny i wnikliwy wywód, przedstawiając rzeczową i poprawnie prawną argumentację takiego stanowiska – co Sąd Okręgowy w pełni podziela, nie znajdując potrzeby powtarzania tych samych motywów na obecnym etapie postępowania.

Jedynie zaakcentować należy, że nie sama długotrwałość postępowania sądowego może być uznana za niezgodne z prawem wykonywanie władzy publicznej (warunkujące odpowiedzialność odszkodowawczą), a tylko kwalifikowana przewlekłość takiego postępowania sądowego, rozumiana jako prowadzenie procesu ze zbędną zwłoką, nieefektywnie, przy braku należytej staranności procesowej.

W omawianej sprawie co zostało słusznie stwierdzone przez Sąd Rejonowy, postanowieniem z dnia 01 lipca 2010 r. Sąd Okręgowy w Warszawie, IX Wydział Karny Odwoławczy sygn. akt IV K 973/08 stwierdził przewlekłość postępowania i przyznał na rzecz powoda kwotę 2.000 zł tytułem odszkodowania za nieuzasadnioną zwłokę.

Jednakże, co też trafnie zaznaczył Sąd I instancji, powód w żaden sposób nie uprawdopodobnił, że na skutek czasu trwania procesu w sprawie IV K 973/08 doznał on szkodę, czy to w postaci uszczerbku majątkowego, czy tym bardziej szkody na osobie – która mogłaby zostać wyrażona w kwocie 20.000 zł, wobec żądania dodatkowo 18.000 zł.

Ponadto powód wnosząc o zasądzenie kwoty 1.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę nie wykazał, które dobro osobiste powoda zostało naruszone wskutek działań Sądu, jak również wskutek których to konkretnie czynności Sądu dobra te zostały naruszone. Okoliczności tych powód nie wyjaśnia również w apelacji.

Z tych względów podniesione w apelacji zarzuty nie mogły spowodować zmiany czy uchylecia zaskarżonego wyroku i Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku. Orzekając o kosztach procesu za drugą instancję zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. miał na względzie regułę, zgodnie z którą strona przegrywająca proces w instancji odwoławczej, zobowiązana jest do zwrotu kosztów przeciwnikowi. Takową stroną przegrywającą jest powód, a co za tym idzie zobowiązany jest do zwrotu na rzecz pozwanego kwotę 1200 zł liczonej od wskazanej wartości przedmiotu zaskarżenia zgodnie z § 6 pkt 5 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2013r. poz. 490 j.t.).